

Tárgytematika

Szociális munka időszerű kérdései az EU-ban és Magyarországon

NGB_SM012_3

Tárgyfelelős neve: dr. Budai István

Félév: 2013/14/1

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 3/0/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A stúdium célja a leendő szociális szakember szakértelmének fejlesztése, hozzájárulás a szociális probléma és az arra adható társadalmi és intézményes válaszok, továbbá a szociális szakma tágabb dimenzióinak, szakmaköziségének megértéséhez, összességében eméleti keret nyújtása a gyakorlatorientált szakmáról. A fenti tartalmak feldolgozásával az összefüggésekben való gondolkodásra, a szociális munka és szociálpolitika változásainak követésére, értelmezésére, kritikai analízisére, reflexiójára, a szakanyagok felhasználására való felkészítés, továbbá a szakmai identitás és az Etikai Kódex szerinti magatartás alakítása.

TANTÁRGY TARTALMA

A stúdium áttekintést nyújt elsősorban korunk kihívásairól: globalizáció, individualizáció, munkaerőpiac átalakulása, regionalizáció, idősödő társadalmak stb; a változó szociális szükségletekről és a szociálpolitika - szociális munka válaszairól. Tájékoztatót ad az EU, a világ egyes országaiban és idehaza folyó szociális munka (és szociális szolgáltatások) fejlődésének trendjeiről, a polgári demokráciákban kialakult szociális munkában használható szellemiségek és modellek előnyeiről, lehetőségeiről és a gyakorlati tapasztalatok integrációjáról, a hazai modernizációs kísérletekről (minőségbiztosítás, szakmai szabályok, etika).

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A tanórákon való alkotó, gondolkodó, kritikus közreműködés, három hiányzás esetén az aláírás megtagadható. A pótlása egyedi eljárást igényel.

Évfolyam előtti témafelvezetés, referátum, prezentáció hazai, vagy nemzetközi modernizációs kísérletről, vagy más a tanárral egyeztetett témában és időpontban

Csoportos vizsga, ahol egy véletlenszerűen választott záróvizsga-témakört egy három fős team közösen, meghatározott szempontok szerint dolgoz fel és prezentál. A team-ek meghallgatják, kiegészítik, megvitatják egymás tudásait. Szempontok:

- § a témakör legfontosabb elméleti keretei (kutatások, nemzeti és szakmai stratégiák, jogforrások, különböző szakirodalmi nézőpontok, társadalmi viták, érvek és ellenérvek, stb.),
- § a fenti elméleti ismeretekhez kapcsolódó saját gyakorlati tapasztalatok, esetek elemzése, módszer fókuszú kreatív elemzése,
- § integráció és összefüggések, gyakorlattól az elméletig és fordítva,
- § kérdések, dilemmák, kutatandó kérdések stb.

KÖTELEZŐ IRODALOM

- Andok F. és Tímár Sz. (2002): Dilemmák a szociális munkában. *Esély*, 4. 85-98.
- A szociális munka természete és a szociális munka-tudás' – oktatási segédanyag (tanszéki honlapon)
- A szociális munkás-képzés globális alapelvei (2006) (intézeti honlapon)
- Asquith, S. – Clark, C. Waterhouse, L. (2008): A szociális munkások szerepe a 21. században *Kapocs* 35. április, 10-31.
- Bass L.-Darvas Á.-Ferge Zs.-Simon M. (2008): A gyerekszegénység csökkentése továbbra is kulcskérdés. *Esély* 4.
- Bányai E. (2003): A családokat támogató szolgáltatások integrációja. *Esély*, 5. 15-26.
- Bányai E. (2007): Intenzív családmegtartó szolgáltatások (tanszéki honlapon)
- Bódi F. (2001): A szociális ellátórendszer öröklött hiánya a falvakban *Esély* 4.
- Bokros L. (2009): A reformok kritikus tömege. *Élet és irodalom* LIII. évfolyam 4. szám. <http://www.es.hu>
- Budai I. (2008): Szociális szaktudás – kompetenciák – képzés és a szteenderdek kidolgozása *Kapocs* 37. 38-47., (vagy tanszéki honlap).
- Budai I. (2009): Az interprofesszionális együttműködés – mint a fejlesztés egyik lehetősége – és a szociális munka. *Esély* 4.
- Budai I. - Kozma J. (2011): A kompetencia-alapú képzés elé. Tanszéki TÁMOP 5.4.4. C Útitársak projekt, vagy a tanszéki honlapon.
- Budai I. - Nárai M. (szerk.) (2011): Közösségi munka - társadalmi bevonás - integráció. Szöveggyűjtemény. Széchenyi István Egyetem. (TÁMOP 5.4.4. C Útitársak projekt vagy a tanszék honlapján)
- Budai I. - Nárai M. (szerk.) (2012): Együttműködés és felelősségvállalás tanulása a szociális és a közösségi munkában. Széchenyi István Egyetem. (TÁMOP 5.5.4. C Útitársak projekt vagy a tanszék honlapján)
- Bugarszky Zs.(2003): A szociális munka új lehetőségei a pszichiátriai betegek ellátásában *Esély* 1. 67-87.
- Bugarszky Zs. (2004): A szociális szolgáltatások újjászületése Magyarországon *Esély* 4. 101-110.
- Csáki A. – Mészáros M. (2005): Szociális munka a büntetés-végrehajtásban és az utógondozásban *Esély* 2. 95-114.
- Ferge Zs. (2005): Ellenálló egyenlőtlenségek *Esély* 4. 3-41.
- Ferge Zs. (2007): Mi történik a szegénységgel? *Esély* 4. 3-23.
- Ferge Zs. (2008): Miért szokatlanul nagyok a magyarországi egyenlőtlenségek? *Esély* 2. 3-14.
- Ferge Zs, (2012): Vágányok és vakvágányok a társadalompolitikában.L' Hartmann - Könyvpont Kiadó, Budapest
- Gaál J. (2004): A hajléktalanok visszavezetése a társadalomba *Esély* 1. 54-60.
- Galkovic D. (2007): A tehetetlenség lehetséges okai a gyermekjóléti ellátás területén *Esély* 3. 67-83.
- Gyukits – Keresztes (2000): Szociális munka a hospice-szellemű ellátásban *Esély* 6. 64-86.
- Hüse L. (2008): A kirekesztés diszkurzusa *Kapocs* 38. 2-23.
- Johnsson, E. – Svensson, K. (2005): A szociális munka elmélete – Gondolatok az intervenció felfogásáról és magyarázatáról (tanszéki honlapon)
- Jordan, B. (2003): „Kemény szeretet”, szociális munka, társadalmi kirekesztés és a „harmadik út” *Esély* 4. 3-22.
- Katz K. (2009): A szociális munka kultúrái. *Esély* ....108-120.
- Kelemen G. (2006): Reflektív gondolkodás a szociális munkában *Esély* 1. 89-92.
- Kerezsi K. (2007): Büntetve gondozni? A javítóintézeti nevelés helye a fiatalok büntető igazságszolgáltatási rendszerében *Esély* 3. 36-54.

- Kozma J. (2004): Napszamosok. *Esély*, 6. 37-63.
- Lorenz, W. (2003): Szociális munka Európában – áttekintés és jövőbeni fejlődési irányok. *Esély*, 3. 3-17.
- Lorenz, W. (2008): A szociális munka és az új társadalmi rend: a szolidaritást gyengítő neoliberalizmus elutasítása *Esély* 1. 91-101.
- Lőrincz N. (1995): Szociális munkások az utcán a prostituáltak között *Esély* 1. 95-116.
- Magyar Zs. (2004): A magyarországi kórházi szociális munka helyzet egy országos felmérés tükrében *Esély* 4. 44-70.
- Németh L. (2006): Kedves Szociális Szakma! *Háló* január
- Parton, N. – O’Byrne, P. (2006): Mi a konstruktív szociális munka? *Esély* 1. 47-66.
- Pataki É. (2008): A szociális szolgáltatások szakmai szabályozásának fejlesztése *Kapocs* 1. 2-13.
- Pataki É. (2008): A kontroll és segítő funkció a szociális munkában, A kötelezett kliensekkel való munka elméleti és gyakorlati kérdései (tanszéki honlapon)
- Peisser-Puli E. (2006): *A szakmaközi együttműködés oktatási hálózat az egészségügy és a szociális ellátás területén*. Fialat Regionalisták V. Országos Konferenciája (intézeti honlapon)
- Sen, A. (2003 és 2004): Társadalmi kirekesztés. *Esély*, 6. (3-22) és 1.(3-25)
- Somorjai I. (szerk.) (2001): *Amivel még nem számolunk... Interprofesszionális együttműködés és szociális munka*. Széchenyi I. Főiskola – Kávé Kiadó, Győr-Budapest
- Szalai J. (2004 és 2005): A jóléti fogda. *Esély*, 6. (19-36) és 1. (3-32)
- Szalai J. (2008): Széttartó jövőképek *Esély* 2. 26-46.
- Vajda Zs. (2003): Az iskola, a társadalom és a társadalmi hátrányok *Esély* 18-35.
- Varsányi E. (2007): Tartalmak és formák egysége a szociális munkában *Esély* 3. 67-83.
- Zastrow, C. (1995): Mit tegyünk, hogy a szociális munka élvezetes hivatás legyen? *Esély* 1. 62-81.
- Zelenák J. (2007): Személyközpontú segítő beszélgetés *Kapocs* 30. 33-35.

Az *Esély* folyóirat tanulmányainak elérhetősége: www.szochalo.esely ; www.3sz.hu ; www.klubhalo.hu ; <http://www.szochalo.hu> –ről Folyóiratok/Esély, vagy http://www.matarka.hu/cikk_list.php?fusz=35410 linken.